

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **B., a. s.**, R.K., IČO: X., zastúpený: C., s. r. o., R.K., IČO: X. proti žalovanému: **U., s. r. o.**, K.B., IČO: X., **o zaplatenie 1 933 023,04 Eur a zmluvnej pokuty**, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. septembra 2011, č. k. 34 Cbi 6/2009-174, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. septembra 2011, č. k. 34 Cbi 6/2009-174 **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 933 023,04 Eur a zmluvnú pokutu vo výške 1,5% mesačne zo sumy 1 415 115,32 Eur od 29. marca 2005 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Súd prvého stupňa výzvou z 18. februára 2009 žalobcu vyzval na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 33 193,50 Eur podľa Položky 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k Zákonom č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „Zákon o súdnych poplatkoch“), pod sankciou zastavenia konania. Žalobca namietal spôsob určenia výšky súdneho poplatku. Mal za to, že v prípade žaloby podľa ust. § 65 ods. 1 Zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“) nejde o spor o peňažnú pohľadávku, a preto mal súd vyrubiť súdny poplatok podľa položky 1b) Sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch.

Žalobca podal návrh na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, v prípade že súd dospeje k záveru, že ním určená výška súdneho poplatku vo výzve z 18. februára 2009 je správna.

Súd prvého stupňa uznesením z 3. novembra 2009 (č. 1. 92) žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal. Na odvolanie žalobcu odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď žalobcu vyzval na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 33 193,50 Eur. Následne súd prvého stupňa uznesením z 12. januára 2011 žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Odvolací súd uvedené uznesenie potvrdil. Keďže žalobcovi v konaní nebolo na základe jeho návrhu priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a žalobca súdny poplatok nezaplatil spolu s podanou žalobou, ani na základe výzvy súdu v stanovenej lehote 10 dní a neurobil tak ani v lehote 10 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, súd prvého stupňa postupoval podľa ust. § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“).

Proti napadnutému uzneseniu podal žalobca odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolateľ ako odvolací dôvod uviedol, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. Žalobca poukázal na to, že pred rozhodnutím o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, podanej na súde súdu prvého stupňa, nemôže tento súd ani vydať výzvu na zaplatenie poplatku, ani vydať rozhodnutie ukladajúce zaplatenie poplatku, ani zastaviť konanie pre nezaplatenie poplatku (R 14/1976 Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov, rozsudok Najvyššieho súdu SR 2 Cdo 141/2005), do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov nie je otázka povinnosti zaplatiť súdny poplatok konečným spôsobom rozhodnutá, ak sa takejto žiadosti nevyhovelo, poplatníka treba znovu vyzvať na zaplatenie súdneho poplatku. Ďalej uviedol, že výzva z 18. februára 2009 mala byť doručená splnomocnenému zástupcovi žalobcu, je otázne, či doručenie výzvy bolo vykonané účinne. Z § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch nevyplýva povinnosť zaplatiť súdny poplatok do 10 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu o návrhu na oslobodenie od súdneho poplatku, pod následkom zastavenia konania. Podľa odvolateľa súd prvého stupňa mal opäť vyzvať žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku, a to po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia, ktorým rozhodol o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov. Táto skutočnosť

vyplýva aj z výkladu ust. § 10 ods. 6 O. s. p. /druhá veta/ (pravdepodobne mal odvolateľ na mysli Zákon o súdnych poplatkoch), keďže k oslobodeniu od súdneho poplatku nedošlo, súd vyzve na zaplatenie súdneho poplatku, ktorého sa oslobodenie netýka, v predmetnom prípade na zaplatenie celého súdneho poplatku.

Uviedol, že súd prvého stupňa teda musí znova vyzvať žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku, bez doručenia tejto výzvy nemôže zastaviť konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku. Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že súd prvého stupňa nesprávne určil výšku súdneho poplatku za návrh o uplatnenie neúčinnosti vyrovnania podľa § 65 ods. 1 ZKV, o úplné uspokojenie pohľadávok žalobcu uplatnených v predmetnom vyrovnacom konaní, keď žalobcu vyzval na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 33 193,50 Eur podľa pol. 1a) Sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch. V predmetnom prípade ide o žalobu a následné konanie, ktoré priamo súvisí (je vyvolané) s vyrovnaním, podobne ako je to aj pri incidenčnej žalobe. Z obsahu Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 543/2005 Z. z. vyplýva, že v danom prípade ide o spor súvisiaci (vyvolaný) s vyrovnaním. Z dôvodu, že súd prvého stupňa nesprávne vyrubil súdny poplatok za podaný návrh, nemohol pre jeho nezaplatenie zastaviť konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvého stupňa 16. februára 2009 domáhal úplného uspokojenia pohľadávok žalobcu, uplatnených vo vyrovnacom konaní, vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 55V 7/2004, podľa § 65 ods. 1 Zákona č. 71/1992 Zb. žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 933 023,04 Eur a zmluvnú pokutu vo výške 1,5% mesačne zo sumy 1 415 115,32 Eur od 29. marca 2005 do zaplatenia. Výzvou z 18. februára 2009 súd žalobcu vyzval, aby zaplatil súdny poplatok za žalobu vo výške 33 193,50 Eur podľa položky 1a) Sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch. Na uvedenú výzvu reagoval žalobca podaním z 9. marca 2009, v ktorom uviedol, že súd nesprávne určil výšku súdneho poplatku. Podľa žalobcu súd mal v danom prípade súdny poplatok určiť podľa položky 1b) Sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch vo výške 99,50 Eur. Zároveň žalobca požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov, pokiaľ súd dospeje k záveru, že súdny poplatok má byť zaplatený vo výške 33 193,50 Eur. Súd prvého stupňa uznesením z 12. januára 2011 žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal. Na odvolanie

žalobcu odvolací súd toto uznesenie potvrdil. Následne súd prvého stupňa napadnutým uznesením konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku.

V danom prípade súd prvého stupňa postupoval v súlade so Zákom o súdnych poplatkoch, keď predmetné konanie zastavil z dôvodu, že žalobca nezaplatil súdny poplatok. Tvrdenie odvolateľa, že súd prvého stupňa mal po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia, ktorým rozhodol o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov znova vyzvať žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku, nie je dôvodné. V zmysle § 2 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, v danom prípade žalobca. Z ust. § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch vyplýva, že poplatková povinnosť vznikla žalobcovi okamihom podania žaloby na súd. Keďže žalobca v žalobe nepožiadaval o oslobodenie od súdnych poplatkov a súdny poplatok podaním žaloby nezaplatil na účet súdu, súd správne žalobcu výzvou (vzorom č. 4a) z 18. februára 2009 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku, s poučením, že ak súdny poplatok v určenej lehote nezaplatí, súd konanie zastaví. V danom prípade ide o konanie, v ktorom súd bez zaplatenia súdneho poplatku nemôže vo veci konať a musí ho zastaviť. V ďalšom žalobca požiadaval o oslobodenie od súdnych poplatkov. Počas rozhodovania o návrhu žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov predmetná výzva na zaplatenie súdneho poplatku bola vo vzťahu k splneniu poplatkovej povinnosti neúčinná. Po právoplatnom rozhodnutí o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorým žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nebolo priznané, vznikla žalobcovi ako poplatníkovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok. Keďže žalobca už raz bol vyzvaný výzvou z 18. februára 2009 na zaplatenie súdneho poplatku, súd už nebol povinný opätovne žalobcu vyzývať na zaplatenie súdneho poplatku. Rovnako žalobca bol aj poučený o možnosti zastavenia konania v prípade nesplnenia tejto povinnosti. Výška poplatku sa v priebehu rozhodovania o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov nezmenila, rovnako nedošlo ani k zmene návrhu, preto nebol dôvod opätovne žalobcu vyzývať na zaplatenie súdneho poplatku. Žalobca zastúpený právnym zástupcom, tak ako to vyplýva z odvolania, si bol vedomý výšky súdneho poplatku a rovnako aj okamihom vzniku poplatkovej povinnosti. Pokiaľ by sme aj dospeli k záveru, že súd prvého stupňa mal žalobcu opätovne vyzvať na zaplatenie súdneho poplatku, žalobca mohol súdny poplatok za žalobu zaplatiť do konca lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení konania - napadnutému uzneseniu, v zmysle § 10 ods. 3 Zákona o súdnych poplatkoch. Súd prvého stupňa by v zmysle tohto ustanovenia následne uznesenie o zastavení konania zrušil a vo veci by sa ďalej konalo. Odvolateľ si nesprávne vyložil ust. § 10 ods. 6 Zákona o súdnych poplatkoch /druhá veta/, v zmysle ktorého ak došlo len k čiastočnému oslobodeniu, súd vyzve

na zaplataenie súdneho poplatku v takom rozsahu, ktorého sa oslobodenie netýka. Podľa odvolateľa v zmysle tohto ustanovenia mal súd žalobcu vyzvať na zaplataenie celého súdneho poplatku, keďže mu oslobodenie od súdnych poplatkov nebolo priznané. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že upravuje prípady, kedy súd rozhodol o čiastočnom oslobodení od súdnych poplatkov, kedy by výška poplatku mohla byť sporná a v záujme zachovania právnej istoty je súd povinný presne určiť výšku súdneho poplatku. V danom prípade však súd nebol povinný opätovne vyzývať žalobcu na zaplataenie súdneho poplatku, keďže výška súdneho poplatku nebola sporná a žalobca už bol raz na zaplataenie súdneho poplatku v súlade so Zákonom o súdnych poplatkoch vyzvaný, s poučením o následkoch nezaplataenia súdneho poplatku.

Tvrdenie žalobcu, že je otázne, či doručenie predmetnej výzvy je účinné, keď mala byť doručená splnomocnenému zástupcovi, je irelevantné. Výzva bola doručená priamo žalobcovi. Táto výzva sa dostala do dispozície právneho zástupcu, ktorý na ňu adekvátne reagoval podaním z 9. marca 2009. Žalobca z tohto dôvodu nebol vylúčený zo žiadneho procesného úkonu, túto skutočnosť predtým nenamietal, až v podanom odvolaní proti napadnutému uzneseniu.

Odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa správne určil súdny poplatok podľa položky 1a) Sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch z ceny predmetu sporu v sume 33 193,50 Eur. V predmetnej veci sa žalobca proti žalovanému domáha zaplataenia sumy 1 993 023,04 Eur a zmluvnej pokuty vo výške 1,5% mesačne zo sumy 1 415 115,32 Eur od 29. marca 2005 do zaplataenia podľa § 65 ods. 1 ZKV. Z uvedeného je zrejmé, že ide o žalobu podľa ust. § 80 písm. b) O. s. p., teda žalobu na plnenie. V zmysle § 7 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch pri percentnej sadzbe je základom poplatku cena predmetu poplatkového úkonu. V danom prípade nie je sporná cena predmetu poplatkového úkonu. Súdny poplatok je možné vypočítať podľa položky 1a) Sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch ako 6% zo sumy 1 993 023,04 Eur, pričom zákon upravuje, že výška súdneho poplatku je v obchodných veciach najviac 33 193,50 Eur. Tvrdenie žalobcu, že žaloba a následné konanie priamo súvisí (je vyvolané) s vyrovnaním, podobne ako je to pri incidenčnej žalobe, nie je vo vzťahu k určení súdneho poplatku rozhodujúce. Rovnako skutočnosť, že vec je zapísaná na súde prvého stupňa do súdneho registra „Cbi“, nemá žiadny vplyv na poplatkovú povinnosť žalobcu vyplývajúcu zo Zákona o súdnych poplatkoch. Konanie, v ktorom sa rozhoduje o popretých pohľadávkach voči úpadcovi, čo sa týka právneho dôvodu, výšky aj poradia všetkých prihlásených pohľadávok, kde sa súdny poplatok určuje podľa položky 1b) Sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkov,

nemožno stotožňovať so žalobou podľa § 65 ods. 1 ZKV. V uvedených konaniach ide o žalobu podľa § 80 písm. c) a následne nemusí dôjsť k úplnému uspokojeniu pohľadávky. V konkurznom konaní sa pohľadávky uspokojujú podľa poradia v zmysle rozvrhového uznesenia (§ 30 až § 33 ZKV). Žalobca sa postupom podľa § 65 ods. 1 ZKV domáha úplného uspokojenia svojej pohľadávky, teda ide o žalobu na plnenie v zmysle § 80 písm. b) O. s. p. Z uvedeného je zrejmé, že súd prvého stupňa správne postupoval, ak žalobcovi vyrubil súdny poplatok za žalobu podľa položky 1a) Sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch vo výške 33 193,50 Eur.

Odvolačný súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne rozhodol, keď konanie zastavil z dôvodu, že žalobca v stanovenej lehote v zmysle výzvy na zaplatenie súdneho poplatku z 18. februára 2009 súdny poplatok nezaplatil.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Právo na náhradu trov odvolacieho konania vzniklo podľa ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. žalovanému, odvolací súd mu však náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 30. novembra 2011

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcssová